

SOLARIS
LOMAT

SOLARIS-LOMAT RY

TOIMINTAKERTOMUS

JA TILINPÄÄTÖS 1.1.-31.12.2023

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2023

SISÄLLYS	SIVU
Sääntöjen mukainen toimintakertomus	1
Emoyhteisön tuloslaskelma	14
Emoyhteisön tase	15
Liiketoiminnan tuloslaskelma konserni	17
Konsernituloslaskelma	18
Konsernitase	19
Liitetiedot	21
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	27
Tilinpäätösmerkintä	27
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	28
Tositelajit ja säilyttämistapa	28

Säilytettävä 31.12.2033 asti.

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2023

Yhteenveto

Solaris-lomat ry on vuonna 1965 perustettu lomajärjestö, joka sääntöjensä mukaisesti luo mahdollisuuksia vähävaraisten ihmisten lomaviettoon ja sitä kautta arjessa selviämiseen. Lomien tavoitteena on parantaa ihmisten osallisuutta yhteiskuntaan, luoda mahdollisuuksia vertaistukeen ja lisätä yhteiskunnallista tasa-arvoa. Solaris-lomien kaikkea työtä ohjaavat arvot ovat avoimuus, luotettavuus, kiinnostavuus ja vastuullisuus.

Solaris-lomien kohderyhmiä olivat pienituloiset perheet, eläkeikäiset, työttömät ja muut syrjäytymisvaarassa olevat työkäiset. Järjestökumppanien kanssa järjestetään sellaisten erityisryhmien lomiam, jotka paitsi hyötyvät vertaistuesta, ovat myös keskimääräistä pienituloisempia. Näitä ryhmiä ovat esimerkiksi kuurot ja näkövammaiset. Yhteistyöllä eläkeläisyhdistysten kanssa tavoitetaan ikäihmisiä, joiden olisi vaikea lähteä yksin kotoaan.

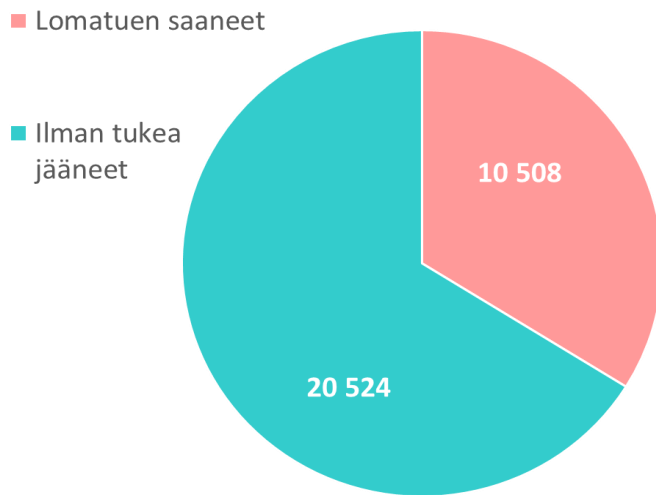
Tuettua lomatoimintaa tarvitaan matalan kynnyksen keinoa auttaa perheitä ja yksilöitä selviytymään arjessa. Varhainen tuki vähentää sosiaalimenoja ja terveydenhuollon kustannuksia. Tuetut lomat ovat sosiaalisia investointeja, joilla on tutkitusti pitkäaikaisia hyvinvointivaikutuksia. Toiminnan etuna on se, että suurissa erissä kilpailuttamalla lomajaksoja voidaan hankkia edullisesti ja hankintahintaan kuuluu kohderyhmän tarpeisiin räätälöity lomaohjelma. Järjestöyhteistyöomilla mukana on lisäksi vapaaehtoisia.

Lomat järjestetään sosiaali- ja terveysministeriön tuella. Solaris-lomat haki ministeriöltä avustusta 3 006 000 euroa vuodelle 2023 ja sitä myönnettiin 3 005 747 euroa. Edellisvuoden avustuksesta vuodelle 2023 siirtyi 190 213 euroa.

Vuosi 2023 oli kolmas ja viimeinen optiovuosi vuoden 2020 lainvoimaisen kilpailutuksen perusteella. Solaris-lomat tavoitti hyvin lomatuon tarpeessa olevia kohderyhmiä. Toiminnalle asetetut ja mittarein seuratut lomalaisten hyvinvointitavoitteet toteutuivat hyvin. Tyytyväisyys lomapaikkojen palveluihin, ruokaan ja ohjelmaan nousivat aikaisemmasta.

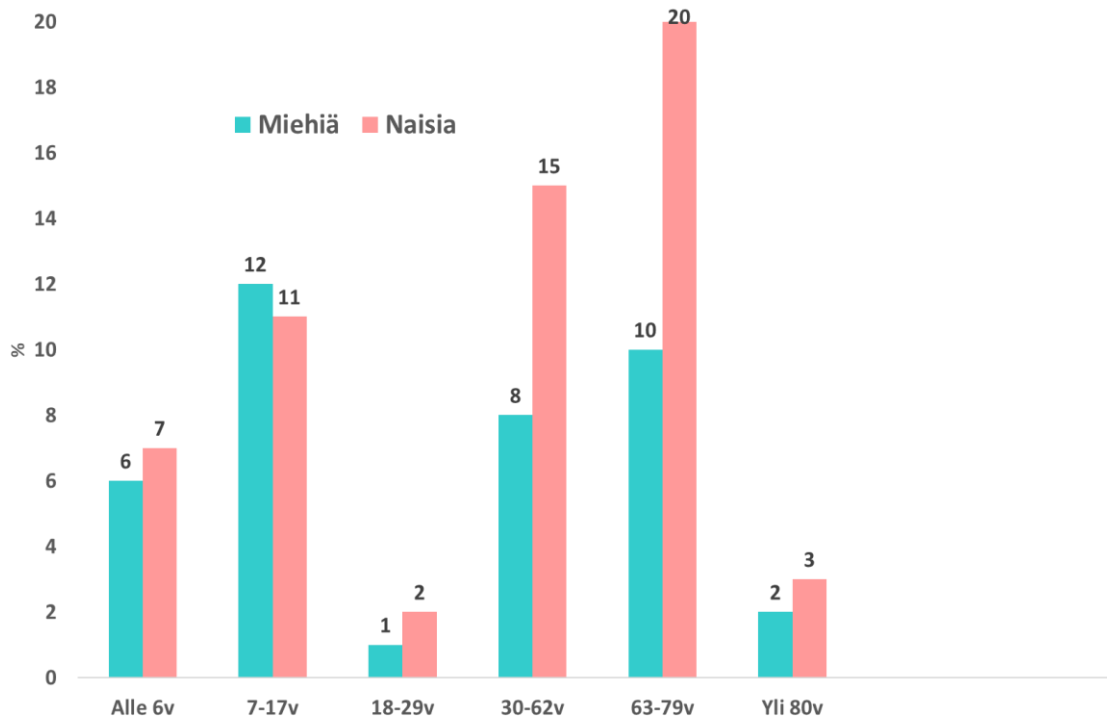
Järjestelykulut eli hallinnon kulut suhteessa toteutuneiden lomien kuluihin olivat 10,5 prosenttia. 89,5 %:lla budjetista (mukaan lukien lomalaisten omavastuumaksut) ostettiin siis lomiam tarvitseville. STEA-avustusta siirtyi vuodelle 2024 käytettäväksi 250 841 euroa.

Kuvio 1. Vuonna 2023 lomatuken saaneiden ja ilman lomatukea jääneiden määrä.

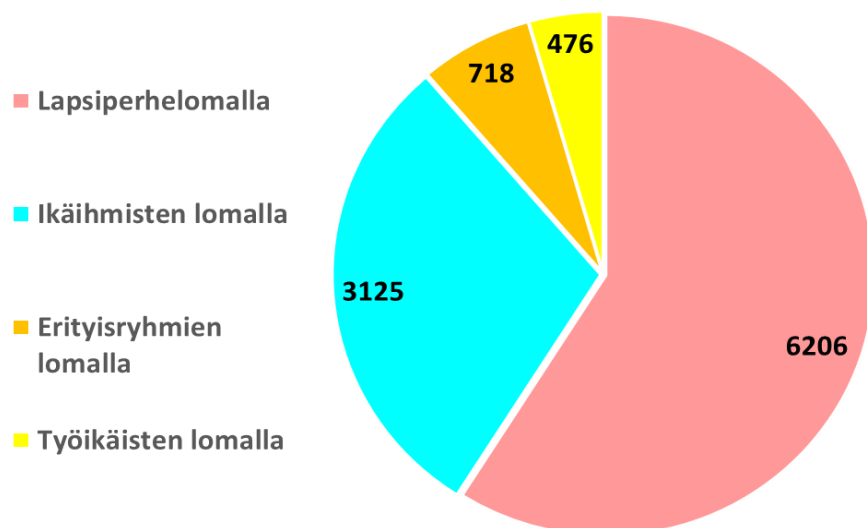

Vuodelle 2023 tuli 13 289 lomahakemusta, mikä on kaikkien aikojen ennätysmäärä. Hakijoiden määrä oli 31 032, kun se edellisvuonna oli 21 455. Tuetulle Solaris-lomalle pääsi toimintavuonna 10 508 Suomessa vakituisesti asuvaa ihmistä taloudellisin, terveydellisin ja sosiaalisin perustein. Lomalle valittiin noin kolmannes (34 %) hakijoista. Lomalaisista 35 % oli lapsia. Naisia oli miehiä enemmän kaikissa aikuisten ikäryhmissä.

Kuvio 2. Solaris-lomalaiset 2023 iän ja sukupuolen mukaan (%).

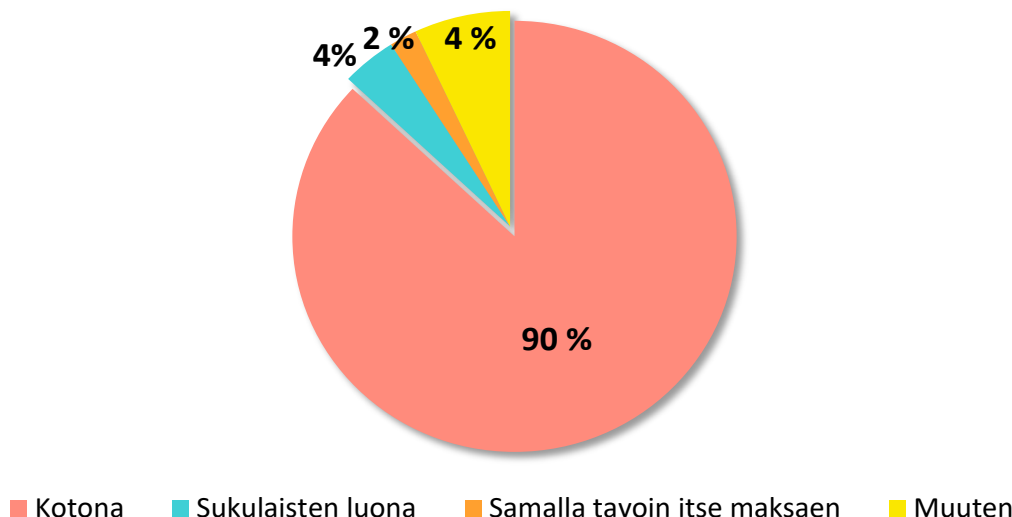
Kuvio 3. Solaris-lomalaiset 2023 kohderyhmän mukaan.

Lomat toteutuivat kohderyhmäsuunnitelman mukaisesti. Erityisryhmiä saatiin mukaan enemmän, kuin koronavuosina.

90 % loman saaneista kertoi, että olisi viettänyt loman kotona ilman tukea. 4 % olisi viettänyt loman muulla tavalla, tyypillisesti "mökillä". 4 % olisi lomailut sukulaisten luona ja 2 % samalla tavalla (mutta yleensä lyhyemmän ajan) itse maksaen.

Kuvio 4. Miten 2023 loma olisi vietetty ilman lomatukea (%).

Lomalaisten valinta

Tuettua Solaris-lomaa voi hakea sekä sähköisellä että paperisella hakemuksella. Paperihakemisen määrä laskee vuosittain. Vuonna 2023 jo 80 % hakemuksista oli sähköisiä. Kaikki hakemukset käsitellään lomajärjestöjen yhteisellä LOTU-ohjelmalla. Paperihakemukset skannataan ja tallennetaan. Jokainen lomahakemus pisteytetään lomajaksoittain ja lomatuken saajat valitaan lomajaksoittain eniten pisteitä saaneista hakijoista.

Käsittelimme vuonna 2023 yhteensä 31 032 ihmisen lomahakemukset. Hakemukset pisteytettiin valmiiksi yksi kerrallaan kirjallisen pisteytysohjeen mukaisesti. Alin hyväksyttävä valintapistemäärä on 5, mutta lomalle valituksi tuleminen edellytti käytännössä paljon suurempaa kokonaispistemäärää ja auki kirjoitettuja perusteluja useasta pisteytysaiheesta.

Tiivistetysti valintoihin vaikuttivat seuraavat seikat:

- Taloudellinen tilanne: pienet tulot, ulosotto tai muut erityiset kulut.
- Sosiaaliset syyt: työttömyys, lomautus, perheongelmat, omaisen hoitaminen ja yksinhuoltajuus, riippuvuusongelma, maahanmuuttajuus tai muutoin vaikea elämäntilanne.
- Terveydelliset syyt: vammat, fyysiset ja/tai psyykkiset sairaudet.
- Aikaisempi lomatuken: tuettu loma voidaan myöntää korkeintaan joka toinen vuosi.

Tavoitimme hyvin lomatuken tarpeessa olevia kohderyhmiä. Kuten ennenkin hakijat yleensä täyttivät hyvin lomatuken kriteerit. Perheillä oli laaja kirjo sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia, ja kaikenikäiset hakijat kuvasivat yksinäisyyttä ja tarvetta päästä ihmisten ilmoille kodin seinien sisältä.

Suosittu lomakohteet hyvien liikenneyhteyksien päässä vetivät suuria määriä hakijoita. Vähemmän tunnetut (mutta usein asiakaspalautteeltaan yhtä hyvät) kohteet, joihin ei päässyt helposti ilman omaa

autoa, olivat vähemmän haettuja. Siten niihin oli mahdollista saada lomatuki pienemmällä valintapistemäärällä, kuin eniten haettuihin kohteisiin.

STEAn toiveesta Solaris-lomat otti vuoden 2023 lomahakuun käyttöön uusia asiakasvalinnan käytäntöjä, kuten yhden lisäpisteen siitä, että hakija ei ole saanut lomatukea Lotu-järjestelmän koko olemassaolon aikana (2013–2022). STEAn ohjeesta Solaris-lomissa sovittiin myös uusista hakijan hylkäysperusteista. Hakijalle ei enää myönnetty lomatukea, mikäli kyseessä olisi neljäs tai useampi tuettu loma em. kymmenen vuoden ajanjaksolla. Myös jos henkilö oli saanut toistuvasti lomatuen viime aikoina (karenssiehdon puitteissa käytännössä sekä vuosina 2019 että 2021), vuonna 2023 ei myönnetty kolmatta lomaa.

Lomien järjestäminen

Lomien suunnittelu pohjattiin aikaisempien vuosien kokemuksiin. Omavastuuta perittiin 100 euroa 16-vuotiailta ja sitä vanhemmilta. Näkövammaisten omavastuumaksu oli alennettu 60 euroa. Lomalaiset järjestivät ja maksoivat itse matkat lomakohteeseen.

Lomat toteutuivat pitkälti kohderyhmäsuunnitelman mukaisesti. Lomaryhmän koko oli vähimmillään vain 13 henkilöä. Toisaalta perhelomissa ryhmäkoot nostettiin jopa 30 perheeseen, mikäli korkean pistemäärän hakijoita oli paljon ja suurentaminen sopi lomapaikalle. Lomapaikkojen vastuulla oli lähettää lomalaisille tarkemmat saapumisohjeet ja tiedot loman tarkasta sisällöstä kolme viikkoa ennen lomaa.

Tuetut lomat ovat viiden vuorokauden mittaisia täysihoitolomia, joihin kuului perhelomilla lisäksi iltapala. Lomaan kuului kymmeniä tunteja kohderyhmälle räätälöityä virikkeellistä ja arjessa selviytymistä tukevaa ohjelmaa; ohjattua liikuntaa ja hyvinvointineuvontaa. Kohteissa oli hyvät ulkoilu- ja sisäliikuntamahdollisuudet. Omaehtoista liikkumista tuettiin tarjoamalla maksutta lainaan liikuntavälineitä. Kylpyläkohteissa oli vapaa pääsy altaille, lisäksi useimmissa kohteissa oli uintimahdollisuus omassa rannassa.

Lomalaisia kannustettiin tutustumaan toisiinsa ja antamaan vertaistukea. Perhelomilla tarjottiin vähintään kahdesti lastenhoitoa, jonka aikana vanhemmille järjestettiin omaa ohjelmaa. Työikäisten lomiin kuului UKK-kävelytesti ja lihaskuntotesti. Ikäihmisten lomiin sisältyi fyysistä toimintakykyä mittaava TOIMIVA-testi ja useassa lomapaikassa myös hierontahoito.

Eläkeläis- ja sairaus/vamma yhdistysten kanssa järjestetyillä lomilla oli mukana vapaaehtoinen ryhmänvetäjä. Enemmistö (91 %) yhdistyskumppaneista järjesti lomalle yhteiskuljetuksen. Erityisryhmille yhdistyskumppanit järjestivät tarvittavat lisäpalvelut, kuten avustajat ja tulkit.

Elinkustannusten kallistuminen näkyi siten, että asiakkailta oli vaikeuksia maksaa 100 euron omavastuuta ja matkoja lomapaikkaan. Koronatartunnat aiheuttivat peruutuksia, sekä tartunnan pelko epävarmuutta tuetulle lomalle hakeutumisessa.

Lomakeskus Huhmari lopetti toimintansa syksyllä 2022, eikä sinne suunniteltuja lomia voitu järjestää. Hotelli Kivitiipun talousvaikeudet johtivat siihen, että kohteeseen suunniteltu joululoma siirrettiin toiseen paikkaan.

Viestintä

Solaris-lomat viesti tuetuista lomista kohderyhmilleen, yhteistyökumppaneille, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, päättäjille, tiedotusvälineille ja suurelle yleisölle. Viestinnän tavoitteena on lisätä tuetun lomatoiminnan tunnettuutta ja läpinäkyvyyttä. Solaris-lomien markkinointiviestinnän tavoitteena on saada lomille kattavasti kohderyhmän mukaisia, heikoimmassa asemassa olevia hakijoita.

Vuoden 2023 lomat julkaistiin syyskuussa 2022 www.solaris-lomat.fi-kotisivuilla sekä esitteenä. Lomahausta vuodelle 2023 viestittiin syksyllä 2022 koko maan kattavasti ilmaisjakelulehdissä julkaistulla ilmoituksella. Syksyllä 2023 viestittiin vuoden 2024 lomista. Solaris-lomien Facebook-sivua ja Instagram-tiliä käytettiin aktiivisesti lomatoiminnasta tiedottamiseen. Yhdistyskumppanit markkinoivat tuettuja lomiammissa lehdistään ja kanavissaan.

Sosiaalialan ammattilaisille postitettiin lomakalentereja ja lomatoimintaa esiteltiin Sosiaalialan asiantuntijapäivillä, Perhekeskuskonferenssissa sekä eläkeläis- ja asukastapahtumissa pääkaupunkiseudulla. Loppuvuodesta painatettiin mainosjulisteita ja postitettiin niitä mm. neuvoloihin ympäri Suomen. Maksettua kuluttajamarkkinointia tehtiin Facebookissa ja Instagramissa. Loppuvuonna aloitettiin Google-hakukonemainonta.

Solaris-lomien hyvä brändi edisti kohderyhmien tavoittamista myös ilman maksettua markkinointia. Saimme myös mediajulkisuutta, joka vaikutti etenkin joululomien hakuun. Viestinnän onnistumista seurataan oikeisiin kohderyhmiin kuuluvien hakijoiden määrän ohella mm. sosiaalisen median ja kotisivujen käytön mittarein.

Solaris-lomien lomasihteerit olivat tavoitettavissa puhelimitse etenkin klo 9—12 soittoaikaan sekä sähköpostilla. Lomasihteerit olivat tarvittaessa yhteydessä hakijoihin myös tekstiviesteillä.

Lomakohteiden kanssa viestintä oli jatkuvaa ja välitöntä. Ryhmälomista vastaava lomas sihteeri viesti paikallisten yhteistyökumppanien kanssa sekä lomahauista että lomajärjestelyistä.

Henkilöstö

Toiminnanjohtaja vastasi talouden, hallinnon ja henkilöstön johtamisesta, hallinnon sihteerinä toimimisesta, viestinnästä ja markkinoinnista, suhteista yhteistyökumppaneihin sekä järjestön edustamisesta. Toiminnanjohtaja teki lomasihteerien tukena myös käytännön töitä, kuten asiakaspalautteen käsittelyä. Toiminnanjohtaja vastasi myös yhdistyksen omistaman liiketoiminnan omistajaohjauksesta.

Kolmesta lomasihteeristä jokaisella oli omat erityisvastuualueensa. Ryhmälomista vastaavan sihteerin työhön kuului sähköisen lomakijärjestelmän kehittäminen sekä yleisiä toimistosihteerin töitä. Eläke- ja työikäisten lomista vastaava lomas sihteeri vastasi erityisesti palaute- ja seurantajärjestelmistä sekä toiminnanjohtajan tukena markkinointiviestinnästä. Perhelomista vastaava sihteeri käsitteli suurimman määrän hakemuksia, eikä hänellä siksi ollut muita erityisvastuualueita.

Solaris-lomien työntekijät työskentelivät sekä Kauppakaarre 1 toimistolla että etätöissä. Yhteisiä palavereja sekä virkistystapaamisia oli säännöllisesti. Lapsiperhelomista vastaava lomasihteerini oli vuoden 2023 perhe- ja opintovapaila, ja tehtävässä työskenteli sijainen.

Hallinto

Solaris-lomat ry:n puheenjohtajaksi valittiin vuosikokouksessa Veli-Matti Kunttonen ja varapuheenjohtajaksi Jan Koskimies. Hallituksen jäseniksi valittiin Sini Niva, Sirpa Puhakka, Katja Syvärinen ja Karoliina Öystilä.

Solaris-lomien jäsenjärjestöjä vuonna 2023 olivat Eläkeläiset ry, Lounais-Suomen Loma ja Virkistys ry, Nuorisolomat ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry ja Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry.

Syksyllä 2022 alkanut STEAn asiakasvalinnan sekä talouden ja hallinnon tarkastus Solaris-lomissa päättyi syksyllä 2023. STEA ei havainnut huomauttamista yhdistyksen toiminnassa.

Toimintavuonna toteutettiin vuoden 2024 lomien julkinen hankinta. Kilpailutuskonsulttina toimi PTCS, joka oli kumppanina myös vuoden 2020 kilpailutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Solaris-lomat sai tarjouksia 25 toimijalta vuoden 2024 ja optiovuosien 2025 ja 2026 lomajaksojen hankintaan. Kilpailutus sujui ongelmitta, ja hankintasopimus tehtiin lopulta 19 toimijan kanssa. Lomapaikat olivat pitkälti samoja kuin aikaisempina vuosina. Lapsiperhelomiin ei saatu toivottua määrää lomakohteita.

Loppuvuonna päivitettiin Solaris-lomat ry:n strategia kaudelle 2024–2026. Siihen ei tullut merkittäviä muutoksia.

Yhteistyökumppanit

Valtakunnallisia yhteistyökumppaneita Solaris-lomien järjestämisessä olivat Kuurojen liitto ja Näkövammaisten liitto.

Paikallisia yhteistyökumppaneita oli 47. Ne olivat pääosin STEA-avusteisten keskusjärjestöjen jäsenjärjestöjä.

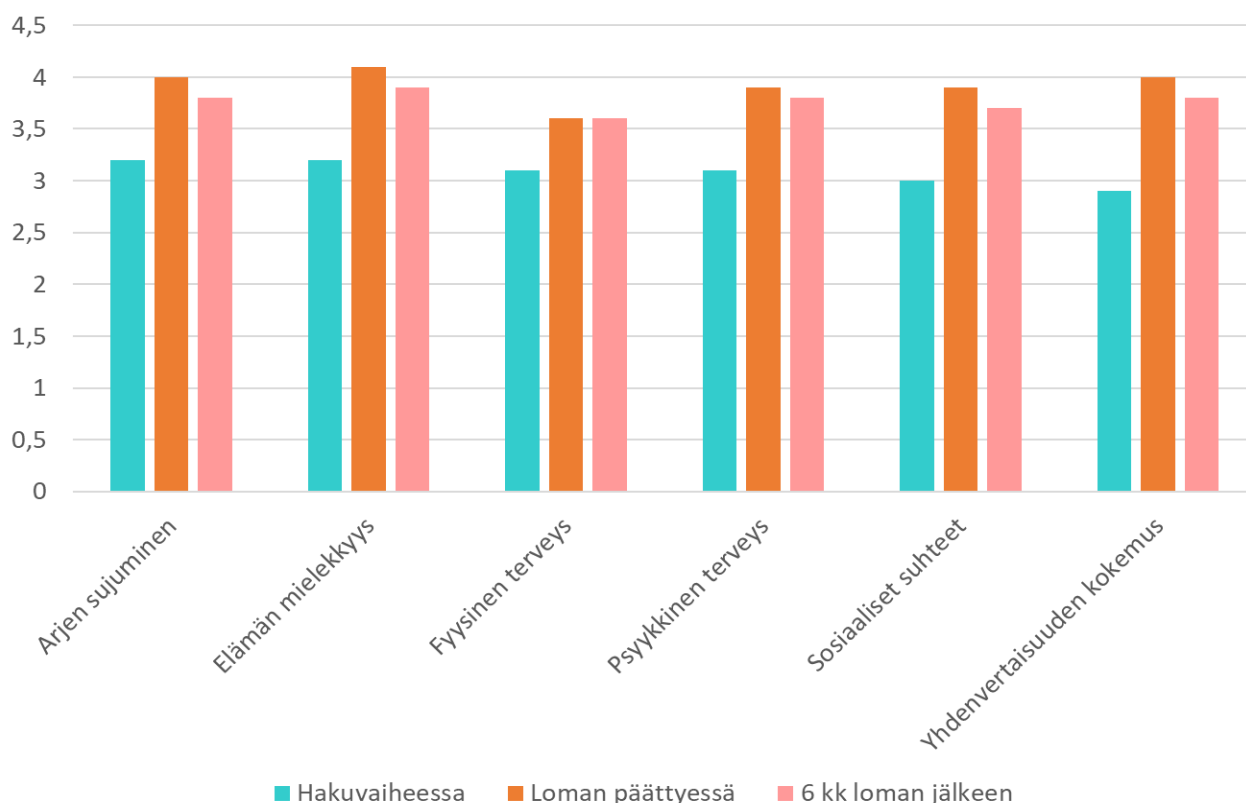
Suomalaiset lomajärjestöt tekivät toimintavuonna tiivistä yhteistyötä. Lomajärjestöjen yhteisen sähköisen asiointijärjestelmä Lotun toiminnallisuuksien uudistamista ja etenkin sen tilastoinnin ja raportoinnin kehittämistä jatkettiin.

Toiminnan arviointi

Tuettuja lomiam järjestetään siitä lähtökohdasta, että lomilla on toiminnan tavoitteita vastaavia myönteisiä hyvinvointivaikutuksia. Solaris-lomat kerää ja analysoi jatkuvasti tietoa lomatoiminnan tavoitteiden toteutumisesta. Lomien tuloksia ja vaikutuksia mitataan kyselyin heti loman jälkeen sekä noin 6 kk loman jälkeen.

Kaikki lomajärjestöt keräävät strukturoitua tietoa asiakkaiden elämäntilanteesta jo hakuvaiheessa kuudella ulottuvuudella: arjen sujuminen, fyysinen terveys, psyykinen terveys, elämän mielekkyys, sosiaaliset suhteet ja yhdenvertaisuuden kokemus. Hakijoiden tuli arvioida elämäntilannettaan asteikolla 1 (erittäin huono) – 5 (erinomainen).

Kuvio 5. Elämäntilanne hakuvaiheessa, loman päättyessä vuonna 2023 ja puoli vuotta loman jälkeen (asteikolla 1–5).

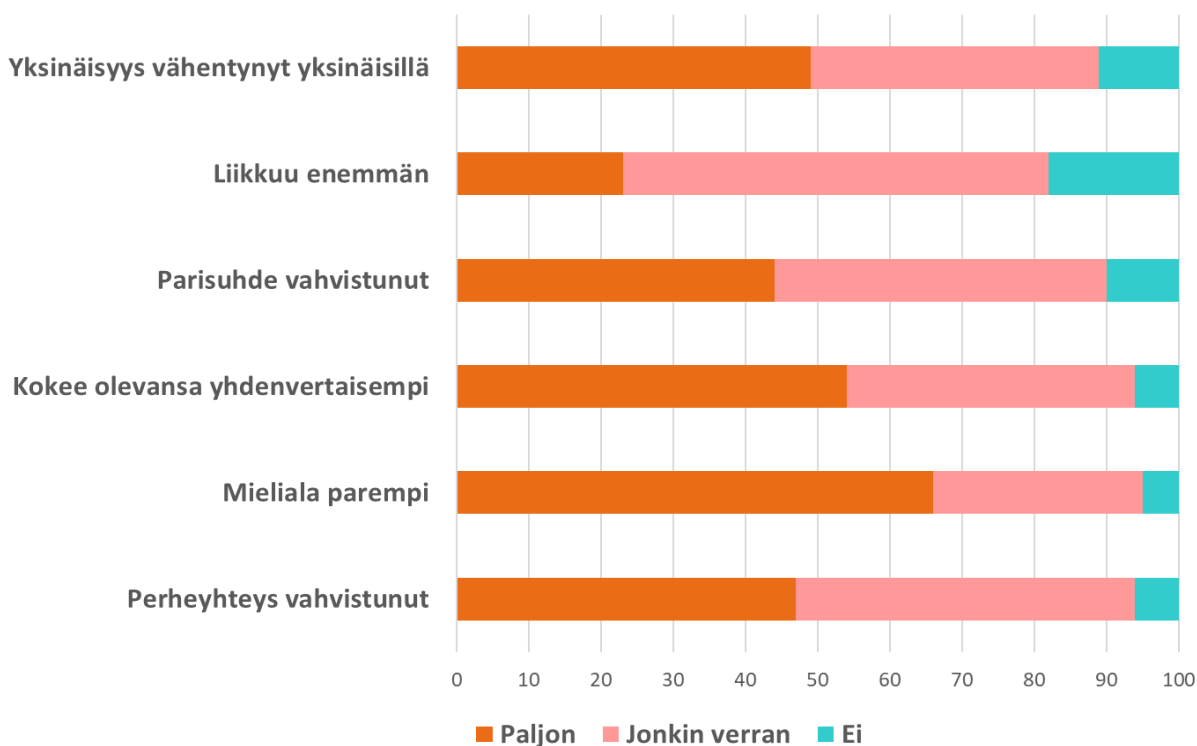
Tuetun loman saaneilla keskimääräinen elämäntilanne koheni tasolle 'hyvä' (4/5) tasolta 'ei hyvä eikä huono' (3/5) kaikilla kuudella kartoitetulla ulottuvuudella. Suurin myönteinen muutos tapahtui yhdenvertaisuuden kokemuksen lisääntymisessä. Vaikka hakijoiden yhdenvertaisuuden kokemus oli heikompi kuin edellisvuonna, se nousi vastaavasti enemmän vuoden 2023 lomilla. Pysyvin muutos parempaan tapahtui psyykkisessä ja fyysisessä terveydessä: koettu terveydentila parani tuetulla lomalla ja säilyi yhtä hyvänä vielä 6 kk loman jälkeen.

Vuoden 2023 lomalaisista 91 % koki mielialansa paremmaksi noin puoli vuotta loman jälkeen. Koettu yksinäisyyden tunne oli vähentynyt pitempiaikaisesti 82 %:lla vastaajista. 97 % koki itsensä yhdenvertaisemmaksi yhteiskunnan jäseneksi, kuin ennen tuettua lomaa. Nämä tulokset ovat kaikki hieman parempia, kuin edellisenä vuonna.

94 % lapsiperheistä arvioi puoli vuotta loman jälkeen, että perheyhteys oli vahvempi, kuin ennen lomaa. 86 % puolison kanssa lomailleista arvioi puoli vuotta loman jälkeen parisuhteensa vahvistuneen tuetun loman ansiosta.

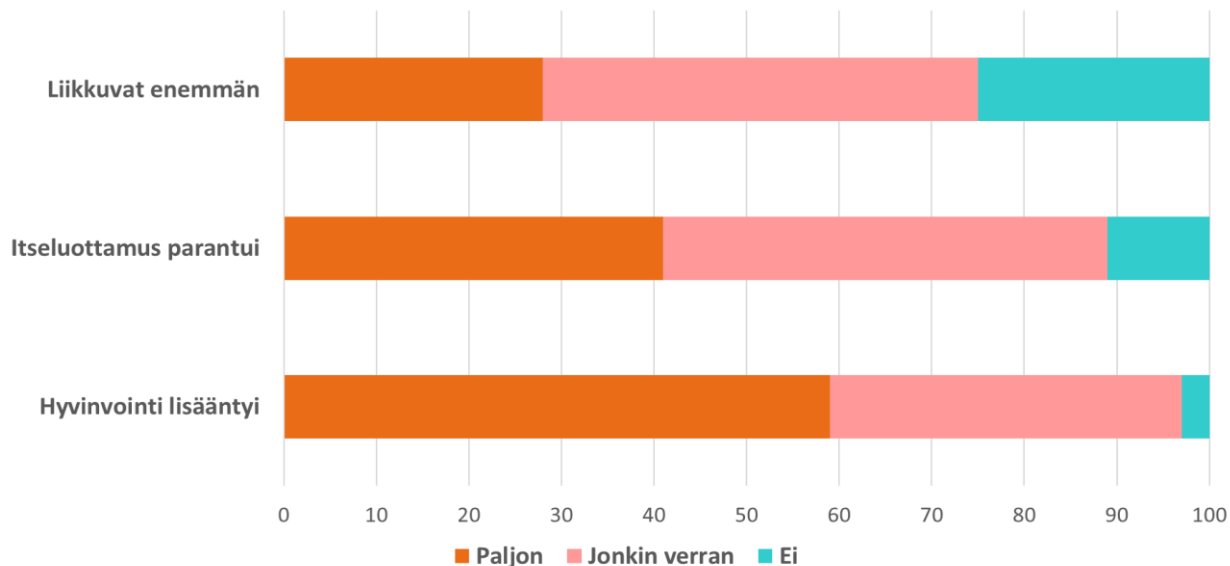
9/10 aikuisesta kertoi saaneensa lomalla liikuntakipinän, ja 82 % kertoi liikkuvansa enemmän vielä 6 kk loman jälkeen.

Kuvio 6. Loman 2023 tavoitellut vaikutukset puoli vuotta loman jälkeen (%).

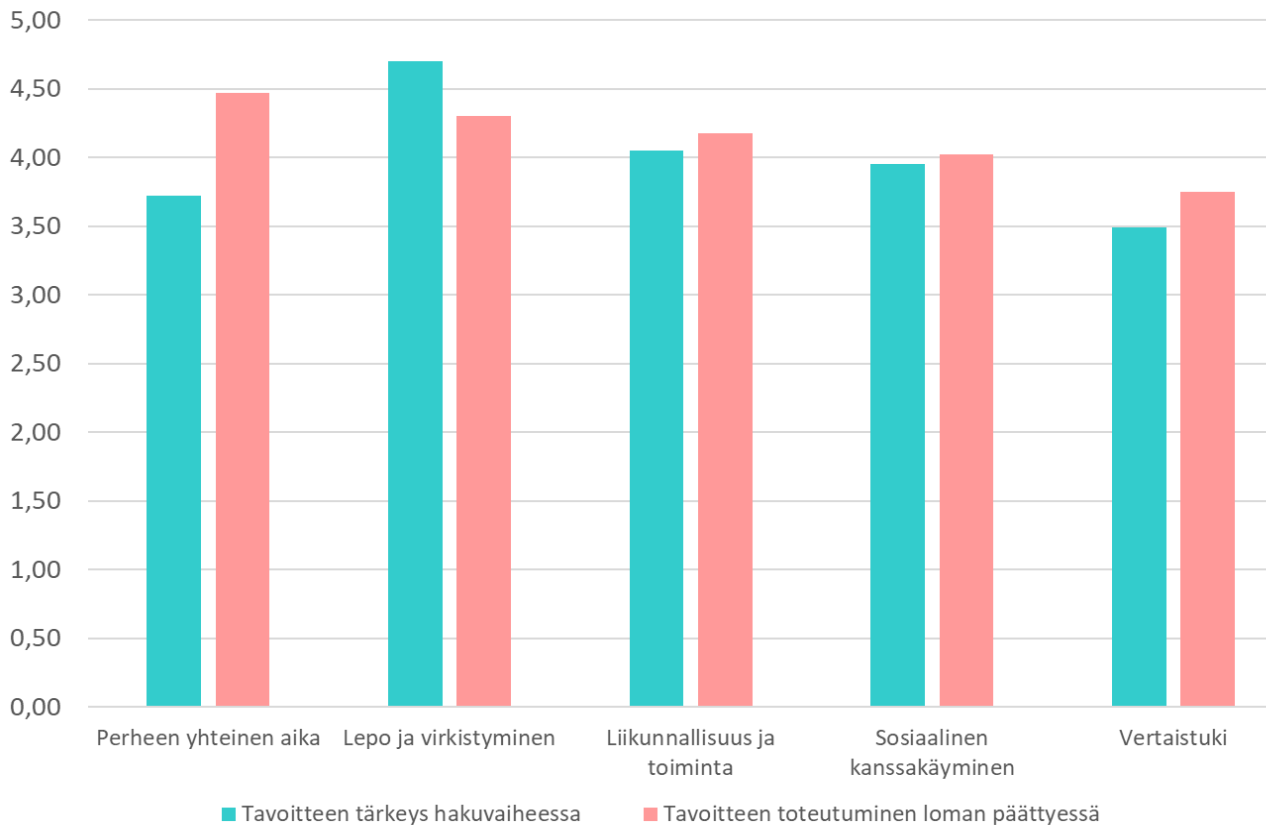
Lasten hyvinvointia ja itseluottamusta kartoittavat mittarit kertoivat loman positiivisista vaikutuksista lapsiin välittömästi ja pitempiaikaisesti. Lähes kaikki lapset kokivat vanhempiensa arvion mukaan liikunnan iloa lomalla, ja 3/4 vanhemmista arvioi lastensa liikunnan määrän myös lisääntyneen pitempiaikaisesti loman ansiosta.

Kuvio 7. Loman 2023 tavoitellut vaikutukset lapsiin noin puoli vuotta loman jälkeen (%).

Kaikki lomajärjestöt keräsivät tietoa ihmisten hakuvaiheessa tuetulle lomalle asettamista tavoitteista. Käytimme asteikkoa 1 (ei tärkeää/ei toteutunut) - 5 (hyvin tärkeää/toteutui erinomaisesti). Vaihtoehtoina olivat perheen yhteinen aika, lepo ja virkistyminen, liikunnallisuus ja toiminta, sosiaalinen kanssakäyminen sekä vertaistuki. Lisäksi hakijat saivat kirjoittaa hakemukseen muun loman tavoitteen.

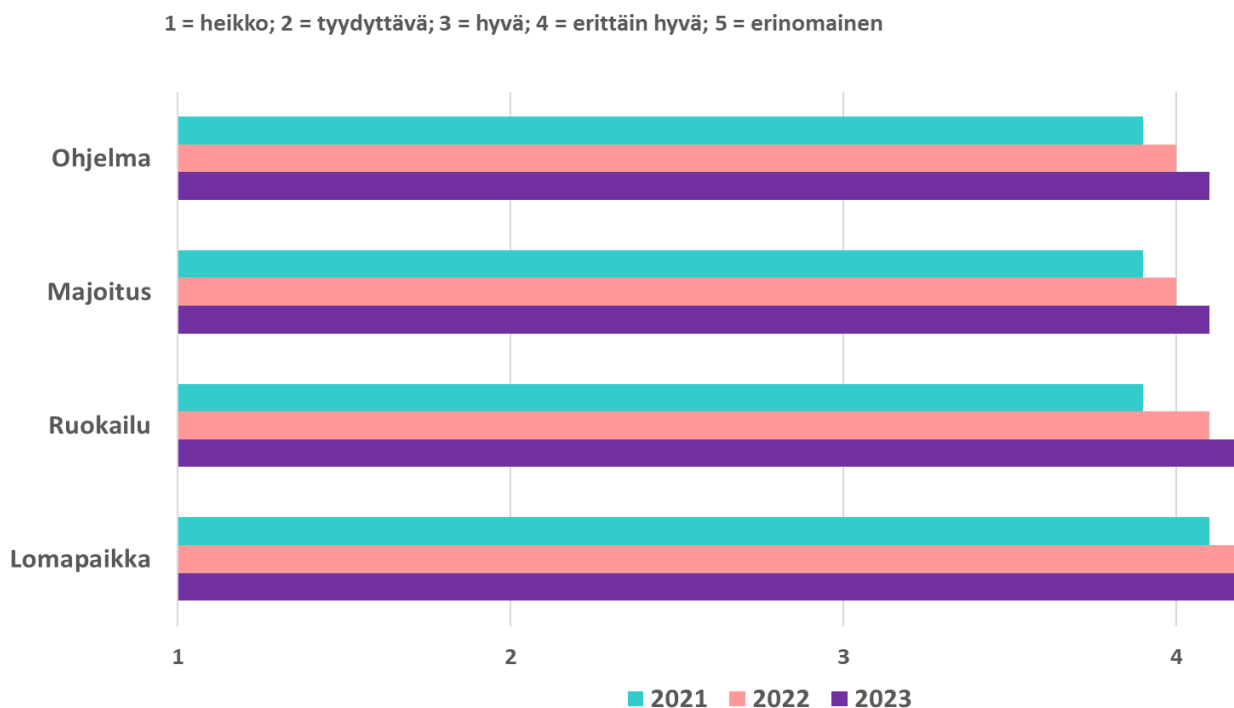
Kuvio 8. Lomahaun yhteydessä asetettujen tavoitteiden toteutuminen tuetulla lomalla 2023.

'Perheen yhteinen aika' toteutui lomalla selvästi hakijoiden ennakko-odotuksia paremmin. Monet lapsiperheet eivät nimenneet vertaistukea tuetun loman tavoitteeksi, kun taas ikäihmisille 'vertaistuki' oli loman keskeinen tavoite. Kuitenkin kaikki keskimäärin arvioivat saaneensa vertaistukea ja sosiaalista kanssakäymistä sen verran, kuin olivat halunneetkin. Ainoastaan 'lepo ja virkistys' ei toteutunut aivan tavoitetasolla. Tämä tulos oli sama vuonna 2022.

Solaris-lomat seuraa lomalaisten tyytyväisyyttä palveluihin, majoitukseen, ruokaan jne. sekä osallistumista järjestettyyn ohjelmaan. Tietoa ohjelmiin osallistumisesta kerätään lisäksi lomaohjaajilta sekä yhdistyslomien vapaaehtoisilta. Lomalaiset arvioivat lomapaikan, ruoan, majoituksen ja ohjelman keskimäärin "erittäin hyväksi". Asiakastyytyväisyys lomaan nousi kaikilla osa-alueilla edellisvuodesta.

Kuvio 9. Miten lomapaikka ja palvelut vastasivat odotuksia vuosina 2021, 2022 ja 2023?

Solaris-lomat kerää lomaohjaajilta tietoa osallistumisesta ohjelmaan. Aikuisten lomilla kuhunkin ohjelmanumeroon osallistui keskimäärin 67 % ja lapsiperhelomilla 41 % lomalaisista. Tämä on hieman enemmän kuin viime vuosina. Yksilö- ja perhekohtainen vaihtelu ohjelmaan osallistumisessa oli suurta. Suurin osa lomalaisista kuitenkin osallistui tuloinfoihin ja tutustumistilaisuuksiin.

Yhdistyslomilla mukana olleista vapaaehtoisista lomaohjaajista 90 % arvioi, että lomaohjelma tuki ryhmäläisten mahdollisuutta vertaistukeen erittäin hyvin tai erinomaisesti.

Lomalaiset antoivat kokemukselleen keskimäärin kouluarvosanan 8,7. Hajontaa syntyi jonkin verran eri kohteissa lomailleiden välillä: heikoimmaksi arvioitu kohde sai arvosanan 8,3 ja paras 9.

Toiminnalliset riskit

Yksi tunnistettu riski on, että lomakokonaisuuksien laatu laskee tai vaihtelee tasoltaan liikaa lomapaikkojen välillä. Hallitsemme laadun vaihtelun riskiä palautejärjestelmän avulla, tiiviillä yhteydenpidolla sekä jalkautumisella lomapaikkoihin. Koronaepidemian ja yleisen kustannusten nousun myötä useita lomapaikkoja on lopettanut toimintansa. On olemassa riski, ettei kilpailutuksen mukaisia lomapaikkoja ole jatkossa riittävästi toiminnassa.

Yhdistyksen omistamat Kuopiossa ja Lohjalla sijaitsevat kylpylät velkaantuivat pahasti koronapandemian vuoksi. Se muodostaa riskin Solaris-lomat ry:n toiminnan jatkuvuudelle. Tämän vuoksi Solaris-lomien hallitus päätti syksyllä 2023 alkaa valmistautua liiketoiminnan myymiseen. Konsulttiyhtiö GOS Group Oyj:n

kanssa tehtiin toimeksiantosopimukset, joiden tavoitteena on yhdistyksen omistaman liiketoiminnan rahoituksen ja omistajuuden uudelleenjärjestely.

Varainhankinta ja talous

Solaris-lomien toiminta keskittyy tuettujen lomien järjestämiseen, johon STEAn myöntämä avustus kokonaisuudessaan suunnataan. Järjestön omistama liiketoiminta on eriytetty julkisin varoin tehtävästä lomatoiminnasta. Solaris-lomat ry hankki Solaris-kylpylöiltä tuettuja lomiamia saman julkisen kilpailutuksen puitteissa, kuin 12 muusta lomapaikasta.

Vaikka velkojen korkotaso ja inflaatio vaikeuttivat toimintaa, Kuopion ja Lohjan Kylpylät Oy:n liikevaihto ja liiketoiminnan kannattavuus kasvoivat edellisvuodesta. Tilikauden 2023 aikana vieraan pääoman määrä väheni, ja tulos oli 553 905 euroa voitollinen.

Tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Solaris-lomat ry haki sosiaali- ja terveysministeriöltä avustusta 3 546 700 euroa vuodelle 2024, ja sitä myönnettiin 3 156 034 euroa. Ohjeellinen avustussuunnitelma vuosille 2025 ja 2026 on 3 156 034 euroa. Avustustaso on 5 % edellisvuotta korkeampi. Korotuksen perusteena on yleinen kustannustason nousu.

Koska lomien järjestämisen kustannukset nousivat 15 % vuoden 2024 kilpailutuksen myötä, tarkoittaa + 5 % korotus avustukseen tuetun loman saajien määrän pienenemistä. Muutamia vuoden 2024 suunniteltuja lomajaksoja on peruttu ja lomaryhmien kokoa pienennetään kysynnän mukaan pitkin vuotta.

Vuonna 2024 Solaris-lomat ry pyrkii järjestämään tuetun loman noin 10 000 ihmiselle. Perheiden kesälomahaun päättyessä 15.3.2024 hakijamäärä oli hieman edellisvuoden tahdista jäljessä etenkin ikäihmisten osalta. Lapsiperheiden osuus hakijoista on lisääntynyt.

Lomajärjestöt pidensivät 2024 lomahaun karenssin yhdestä kokonaisesta kalenterivuodesta kahteen. Tuetun loman voi siis jatkossa saada enintään joka kolmas vuosi. Mikäli loma myönnetään yli kolme kertaa 10 vuoden ajanjaksolla, tulee sille olla erityiset perusteet. Lomajärjestöt myös siirtyivät vuoden 2024 lomahaussa uuteen tulopisteytykseen, johon on tehty inflaation huomioon ottava korotus.

Pankkien kanssa käydään neuvotteluja Kuopion ja Lohjan kylpylät Oy:n velkojen uudelleen järjestämiseksi keväällä 2024.

SOLARIS-LOMAT RY
TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
VAR SINAINEN TOIMINTA		
SOSIAALINEN LOMATOIMINTA		
Tuotot		
STE A-avustukset	3 005 747,00	2 862 616,00
Käyttämätön avustus muutos	-60 627,50	40 276,33
Muut tuotot	695 551,00	699 565,56
Tuotot yhteensä	3 640 670,50	3 602 457,89
Kulut		
Täysihoitomaksut	-3 259 623,94	-3 227 662,79
Järjestelykulut	-381 046,56	-374 795,10
Kulut yhteensä	-3 640 670,50	-3 602 457,89
MUU VAR SINAINEN TOIMINTA		
Kulut		
Henkilöstökulut		
Palkat	-213 979,45	-209 242,71
Sivukulut	-39 427,25	-48 780,63
Henkilöstökulut yhteensä	-253 406,70	-258 023,34
Poistot	-144,77	-193,04
Muut kulut	-143 794,48	-117 028,24
Siirrot avustettavaan toimintaan	381 046,56	374 795,10
Kulut yhteensä	-16 299,39	-449,52
Tuotto / kulujäämä	-16 299,39	-449,52
VARAINHANKINTA		
Tuotot	2 510,00	2 510,00
Tuotto / kulujäämä	-13 789,39	2 060,48
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	16 372,97	322,53
Kulut	-608,33	-971,30
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 975,25	1 411,71

SOLARIS-LOMAT RY
TASE

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	434,32	579,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	434,32	579,09
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksistä	1 842 208,63	1 842 208,63
Muut osakkeet ja osuudet	68,18	68,18
Sijoitukset yhteensä	1 842 276,81	1 842 276,81
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 842 711,13	1 842 855,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	6 483,49	13 158,81
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	6 483,49	13 158,81
Rahat ja pankkisaamiset	416 421,28	300 943,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	422 904,77	314 102,17
VASTAAVAA	2 265 615,90	2 156 958,07

SOLARIS-LOMAT RY
TASE

	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto	1 733 098,81	1 731 687,10
Tilikauden voitto/tappio	1 975,25	1 411,71
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 735 074,06	1 733 098,81
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	44 949,91	34 780,00
Ostovelat	171 723,33	135 356,24
Muut velat	7 511,67	5 200,65
Siirtovelat	306 356,93	248 522,37
Lyhytaikainen yhteensä	530 541,84	423 859,26
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	530 541,84	423 859,26
VASTATTAVAA	2 265 615,90	2 156 958,07

**KONSERNITULOSLASKELMA
LIIKETOIMINTA**

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIKEVAIHTO	14 449 305,12	13 197 894,94
Liiketoiminnan muut tuotot	82 671,75	226 524,28
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 133 515,87	-2 119 970,15
Varastojen muutos	11 559,10	16 024,09
Ulkopuoliset palvelut	-1 378 133,44	-1 160 085,73
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-3 500 090,21	-3 264 031,79
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4 278 649,75	-4 452 611,41
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-794 627,83	-732 160,27
Muut henkilösivukulut	-97 469,79	-156 650,51
Henkilöstökulut yhteensä	-5 170 747,37	-5 341 422,19
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-646 068,10	-581 962,76
Liiketoiminnan muut kulut	-4 214 849,76	-4 094 395,30
LIKEVOITTO / -TAPPIO	1 000 221,43	142 607,18
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	15 838,49	14 348,86
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-484 450,56	-381 068,04
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-468 612,07	-366 356,21
VOITTO / -TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	531 609,36	-223 749,03
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Tuloverot		
Tuloverot	0,00	6 270,81
TILIKAUDEN VOITTO / -TAPPIO	531 609,36	-217 841,19

SOLARIS-LOMAT RY
KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
VAR SINAINEN TOIMINTA		
SOSIAALINEN LOMATOIMINTA		
Tuotot		
STE A-avustukset	3 005 747,00	2 862 616,00
Käyttämätön avustus muutos	-60 627,50	40 276,33
Muut tuotot	695 551,00	699 565,56
Tuotot yhteensä	3 640 670,50	3 602 457,89
Kulut		
Täysihoitomaksut	-3 259 623,94	-3 227 662,79
Järjestelykulut	-381 046,56	-374 795,10
Kulut yhteensä	-3 640 670,50	-3 602 457,89
MUU VAR SINAINEN TOIMINTA		
Kulut		
Henkilöstökulut		
Palkat	-213 979,45	-209 242,71
Sivukulut	-39 427,25	-48 780,63
Henkilöstökulut yhteensä	-253 406,70	-258 023,34
Poistot	-144,77	-193,04
Muut kulut	-143 794,48	-117 028,24
Siirrot avustettavaan toimintaan	381 046,56	374 795,10
Kulut yhteensä	-16 299,39	-449,52
Tuotto / kulujäämä	-16 299,39	-449,52
VARAINHANKINTA		
Tuotot	2 510,00	2 510,00
Tuotto / kulujäämä	-13 789,39	2 060,48
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	16 372,97	322,53
Kulut	-608,33	-608,33
TILIKAUDEN TULOS	1 975,25	1 774,68
LIIKETOIMINNAN TULOS	531 609,36	-217 841,19
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	533 584,61	-216 066,51

**SOLARIS-LOMAT RY
KONSERNITASE**

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Konserniliikearvo	124 613,22	124 613,22
Aineettomat oikeudet	14 868,48	14 868,48
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	139 481,70	139 481,70
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	71 510,15	71 510,15
Rakennukset ja rakennelmat	8 255 160,58	8 850 468,97
Koneet ja kalusto	272 618,51	229 182,57
Muut aineelliset hyödykkeet	163 919,27	14 172,33
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	8 763 208,51	9 165 334,02
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	23 286,86	22 286,86
Sijoitukset yhteensä	23 286,86	22 286,86
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	8 925 977,07	9 327 102,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	143 272,91	131 713,81
Vaihto-omaisuus yhteensä	143 272,91	131 713,81
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Siirtosaamiset	8 418,63	8 418,63
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	8 418,63	8 418,63
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	578 717,37	402 466,14
Siirtosaamiset	153 232,22	212 891,70
Muut saamiset	24 923,30	21 399,67
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	756 872,89	636 757,51
Rahat ja pankkisaamiset	1 384 302,25	1 278 106,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 292 866,68	2 054 996,33
VASTAAVAA	11 218 843,75	11 382 098,91

**SOLARIS-LOMAT RY
KONSERNITASE**

	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto	2 239 955,59	2 186 296,70
Kiinteistöveron oikaisu 2013-2022	-	269 725,40
Rakennusinvestoinnin oikaisu 2018	- 161 909,26	-
Koronatukien oikaisu 2020	149 804,23	-
Tilikauden voitto/tappio	533 584,61	- 216 066,51
Pääomalainat	-	-
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 761 435,17	2 239 955,59
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	589 107,40	589 107,40
	589 107,40	589 107,40
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	428 505,83	1 517 576,02
Pitkäaikaiset ostovelat	105 846,00	133 458,00
Pitkäaikainen yhteensä	534 351,83	1 651 034,02
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 844 095,80	4 273 358,19
Saadut ennakot	266 017,76	312 717,76
Ostovelat	886 731,65	750 991,61
Muut velat	117 343,64	132 990,24
Siirtovelat	1 219 760,50	1 431 944,10
Lyhytaikainen yhteensä	7 333 949,35	6 902 001,90
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 868 301,18	8 553 035,92
VASTATTAVAA	11 218 843,75	11 382 098,91

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2023 LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET KPA 2:2§

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa. Rakennusten, koneiden ja kalusteiden suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hallituksen 2.12.2009 ja 8.12.2022 hyväksymien poistosuunnitelmien mukaisesti.

Rakennusten pitoajat on laskettu suunnitelmapoistojen käyttöönotosta, vuodesta 1998 alkaen.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen FIFO-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6 § 1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti-, laina- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaansa.

SELVITYS KONSERNIYHTIÖISTÄ

Konserniin kuuluvat lisäksi seuraavat tytäryritykset:

Nimi	Kotipaikka	Omistus	Oma pääoma 1.1.-31.12.2023	Tilikauden tulos 2023
Kuopion ja Lohjan Kylpylät Oy	Kuopio	100 %	2 839 006,50	553 904,96

Kuopion ja Lohjan Kylpylät Oy:llä on tytäryhtiö Somahallinto Oy (0362663-1)

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhteisö Solaris-lomat ry:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhteisöllä on määräysvalta. Yhteisöjen keskinäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu lukuunottamatta sitä summaa, jolla Solaris-lomat ry on ostanut tuettujen lomien palveluja tytäryhtiöiltä (2023: 720.102,85 / 2022: 752.814,10), koska tällä tavalla sosiaalisen lomatoiminnan ja liiketoiminnan kulujäämä / tulos antavat oikeamman kuvan konsernin toiminnasta.

PÄÄTTYNEEN JA EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN KESKINÄINEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilikausi 2023 oli koronapandemian jälkeen ensimmäinen vuosi, jolloin liiketoimintaa voitiin harjoittaa normaalissa liiketoimintaympäristössä. Sekä liikevaihto että liiketoiminnan kannattavuus paranivat merkittävästi.

TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Yhdistys

Solaris-lomat ry haki sosiaali- ja terveysministeriöltä avustusta 3 546 700 euroa vuodelle 2024, ja sitä myönnettiin 3 156 034 euroa. Ohjeellinen avustussuunnitelma vuosille 2025 ja 2026 on 3 156 034 euroa. Avustustaso on 5 % edellisvuotta korkeampi. Korotuksen perusteena on yleinen kustannustason nousu. Vuonna 2024 Solaris-lomat ry pyrkii järjestämään tuetun loman noin 10 000 ihmiselle.

Liiketoiminta

Kuluttajat käyttävät vähemmän rahaa palveluihin kuin vuotta aiemmin. Ryhmämuotoiset tuotteet ovat toteutuneet hyvin. Kylmä talvikausi ja voimakkaasti kohonnut energian hinta ovat aiheuttaneet runsaasti lisää lämmityskustannuksia.

Yrityksen kassatilanne on vakaa. Rahoittajien kanssa on sovittu lainojen lyhennysvapaista toukokuun loppuun asti. Lainojen uudelleenjärjestelyprosessi on käynnissä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOAJAT KONSERNISSA

Käyttöomaisuushyödyke	Arv. pitoaika vuotta		Poisto-%	Poistomenetelmä
	2023	2022		
Perustamismenot	5	5		Tasapoisto
Aineettomat oikeudet, atk-ohjelmat	5	5		Tasapoisto
Rakennukset, kivirakenteiset	20-45	20-33		Tasapoisto
Rakennukset, puurakenteiset	25	15-25		Tasapoisto
Koneet ja kalusto			25	Menojäännöspoisto

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennukset ja rakennelmat	463 966,14	462 609,14	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	90 872,84	76 394,23	144,77	193,04
Muut aineelliset hyödykkeet	91 373,89	43 152,43	0,00	0,00
Yhteensä	646 212,87	582 155,80	144,77	193,04

SAADUT YRITYSTUET

Yritykselle on myönnetty korona-pandemiaan liittyviä tukia:

	2023	2022
Valtiolta saatu kustannustuki	-	137 445,86
Saadut yritystuet yhteensä	-	137 445,86

OSINKOTUOTTOJEN, KORKOTUOTTOJEN JA KORKOKULUJEN YHTEISMÄÄRÄT

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Muut korko- ja rahoitustuotot	32 211,46	14 671,39	16 372,97	322,53
Korkokulut	-485 058,89	-376 672,34	-608,33	-971,30
Lainojen nostoprovisiot	0,00	-5 367,00	0,00	0,00
Sijoitusten arvonalentuminen	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	-452 847,43	-367 367,95	15 764,64	-648,77

TUETTUUN LOMATOIMINTAAN MYÖNNETTY AVUSTUS

	2023	2022
Kohdennettu avustus lomatoimintaan	3 005 747,00	2 862 616,00

TILINTARKASTUSPALKKIOT JA -PALVELUT

Tiina Saarinen ja Elinkaari Oy, päävastuullisena Anne Hakala, ovat riippumattomia tilintarkastajia. Yhdistyksen vuosikokous valitsee tilintarkastajat vuodeksi kerrallaan. Hallitus valmistelee vuosikokoukselle ehdotuksen tilintarkastajien valinnasta arvioituaan valittavaksi tai uudelleen valittavaksi ehdotettujen tilintarkastajien toiminnan ja riippumattomuuden.

	Konserni		Emoyhteisö	
Tilintark. maksetut palkkiot	2023	2022	2023	2022
Ulvilan Tilit./Saarinen Tiina	0,00	2 950,00	0,00	2 950,00
Elinkaari Oy	23 500,00	21 600,00	6 900,00	5 100,00
Yhteensä	23 500,00	24 550,00	6 900,00	8 050,00

KOKONAISTUOTOT JA -KULUT

	2023	2022
Kokonaistuotot	3 659 553,47	3 605 290,42
Kokonaiskulut	3 657 578,22	3 603 878,71
Yli- / alijäämä	1 975,25	1 411,71

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KONEET JA LAITTEET

Pysyviin vastaaviin kuuluvien koneiden ja laitteiden hankintamenojen poistamaton osa

	2023	2022
Emoyhteisö	434,32	579,09
Konserni	272 618,51	229 182,57

KÄYTTÖOMAISUUDEN AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET SEKÄ NIIDEN MUUTOKSET EMOYHTEISÖ

	Koneet ja kal.
Tilikauden alussa	100 427,07
Hank.meno 31.12.	100 427,07
Kertyneet poistot	- 99 847,98
Tilikauden poistot	- 144,77
Kirjanp.arvo 31.12.	434,32

KÄYTTÖOMAISUUDEN AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET SEKÄ NIIDEN MUUTOKSET KONSERNI

	Aineett. Oik.	Maa- ja vesial.	Rakennukset	Koneet ja kal.
Tilikauden alussa	14 868,48	71 510,15	16 025 730,24	2 600 202,15
Lisäykset	-	-	32 869,68	134 308,78
Vähennykset	-	-	- 164 211,93	-
Hank.meno 31.12.	14 868,48	71 510,15	15 894 387,99	2 734 510,93
Kertyneet poistot	-	-	- 7 175 261,27	- 2 371 019,58
Tilikauden poistot	-	-	- 463 966,14	- 90 872,84
Kirjanp.arvo 31.12.	14 868,48	71 510,15	8 255 160,58	272 618,51

Muut ain. hyöd.

Tilikauden alussa	494 155,31
Lisäykset	241 120,83
Hank.meno 31.12.	735 276,14
Kertyneet poistot -	479 982,98
Tilikauden poistot -	91 373,89
Kirjanp.arvo 31.12.	163 919,27

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Edellisten tilikaus. yli-/alijäämä	2 239 955,59	2 186 296,70	1 733 098,81	1 731 687,10
Edellisten tilikausien oikaisut	-12 105,03	269 725,40	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	533 584,61	-216 066,51	1 975,25	1 411,71
Oma pääoma 31.12.	2 761 435,17	2 239 955,59	1 735 074,06	1 733 098,81

SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Palkka- ja lomapalkkavelat sivukuluneen	956 865,82	1 080 597,68	55 515,98	58 308,92
Jaksotetut korot	12 005,73	10 133,02	0,00	0,00
Muut siirtovelat	250 888,95	341 213,40	250 840,95	190 213,45
Yhteensä	1 219 760,50	1 431 944,10	306 356,93	248 522,37

VAKUUKSET, VASTUUSITOUKSET JA ELÄKEVASTUUT

VELAT, JOIDEN VAKUUTENA ON KIINTEISTÖ- JA YRITYSKIINNITYS

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Rahalaitoslainat	2 528 936,11	3 229 436,58	0,00	0,00
Yhteensä	2 528 936,11	3 229 436,58	0,00	0,00

KIINTEISTÖ- JA YRITYSKIINNITYSTEN YHTEISMÄÄRÄ

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Rahalaitoslainat	13 539 881,83	13 539 881,83	0,00	0,00
Yhteensä	13 539 881,83	13 539 881,83	0,00	0,00

MUUT MERKITTÄVÄT LAINAT (VAKUUKSETTOMAT)

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Konversio-oikeudelliset lainat	2 743 665,52	2 561 497,63	0,00	0,00

LEASINGVUOKRASOPIMUSVASTUUT

Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksett.	138 758,10	129 398,59	0,00	0,00
Myöhemmin maksettavat	292 582,22	360 128,80	0,00	0,00
Yhteensä	431 340,32	489 527,39	0,00	0,00

Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti 3 - 5 vuoden leasingsopimuksia, joihin ei sisälly luovutusehtoja.

MUUT VUOKRASOPIMUSVASTUUT

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
ModulRent Oy, tilaelementit	218 053,92	271 518,78	0,00	0,00
Seuraavalla tilikaudella maksett.	54 513,48	272 567,40	0,00	0,00
Yhteensä	272 567,40	544 086,18	0,00	0,00

ARVONLISÄVEROISTA JOHTUVA VASTUUN

Kuopion ja Lohjan Kylpylät Oy on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinneista tekemiään ALV-vähennyksiä, jos kiinteistöjen arvonlisäverollinen käyttö muuttuu.

	Vastuun enimmäismäärä		Viimeinen tarkistusvuosi
	2023	2022	
Kuopion ja Lohjan Kylpylät Oy	54 484,53	79 872,49	2 027

JOHDANNAISSOPIMUKSISTA JOHTUVAT VASTUUT

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	6 112,00	13 661,00	0,00	0,00
Kohde-etuuden arvo	283 333,00	472 222,00	0,00	0,00

Johdannaisoppimuksia käytetään lainojen korkoriskiltä suojautumiseen.

ELÄKEVASTUUT

Konsernin eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä.

MUUT VASTUUT

Yleistakaus Kuopion ja Lohjan Kylpylät Oy:lle.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Toimihenkilöt	10	12	1	1
Työntekijät	98	104	3	3
Yhteensä	108	116	4	4

HENKILÖSTÖKULUJEN ERITTELY

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Palkat ja palkkiot	4 492 629,20	4 661 854,12	213 979,45	209 242,71
Eläkekulut	828 845,68	752 180,28	34 217,85	20 020,01
Muut henkilöstökulut	102 679,19	185 411,13	5 209,40	28 760,62
Yhteensä	5 424 154,07	5 599 445,53	253 406,70	258 023,34

TOIMIELINTEN JÄSENTEN OSUUS HENKILÖSTÖKULUISTA

	Konserni		Emoyhteisö	
	2023	2022	2023	2022
Palkkiot hallituksen jäsenille	65 150,00	65 300,00	9 500,00	9 400,00

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsinki _____.____.2024

Veli-Matti Kunttonen
puheenjohtaja

Jan Koskimies
varapuheenjohtaja

Sini Niva
jäsen

Sirpa Puhakka
jäsen

Katja Syvärinen
jäsen

Karoliina Öystilä
jäsen

Aino Majava
toiminnanjohtaja

TILINTARKASTAJIEN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pori . . .2024

Elinkaari Oy
tilintarkastusyhteisö

Anne Hakala, KHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA KIRJANPITOAINEISTOJEN LAJEISTA

VARSINAISET KIRJANPITOKIRJAT

Tilinpäätös	Pdf / VismaSign	Sähköinen
Tase-erittelyt	Excel / PDF	Sähköinen
Päiväkirja	Excel / PDF	Sähköinen
Pääkirja	Excel / PDF	Sähköinen

APUKIRJAT

Ostoreskontra	Basware InvoiceReady	Sähköinen
Myyntireskontra	Lotu	Sähköinen
Palkkakirjanpito	Mepco	Sähköinen

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

10 Kassatositteet	Basware InvoiceReady	Sähköinen
17 Nordea	Basware InvoiceReady	Sähköinen
19 Osuuspankki	Basware InvoiceReady	Sähköinen
20 Ostolaskut	Basware InvoiceReady	Sähköinen
25 Ostomaksut	Basware InvoiceReady	Sähköinen
40 Palkat	Basware InvoiceReady	Sähköinen
60 Muistiot	Basware InvoiceReady	Sähköinen
LT Liitetietosisitteet	Excel / PDF	Sähköinen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 30 pages before this page

Dokumentet inneholder 30 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 30 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 30 sider før denne side

Detta dokument innehåller 30 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 31 pages before this page

Dokumentet inneholder 31 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 31 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 31 sider før denne side

Detta dokument innehåller 31 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende